

established: 406 sopilka players simultaneously performed a Christmas carol “Nova Radist Stala” (“A New Joy Has Been Revealed”).

Today Ukrainian sopilka is heard from our warriors in trenches of the front, as the instrument has no match in portability and powerfulness as well as in colouring of quiet gentle sounding. Ukrainian pop-music groups ONUKA (usage of sopilka solo) and KALUSH ORCHESTRA (ensemble sopilka mix) have made sopilka sounding recognizable by timbre, which represent Ukrainianness in the world and this is only the beginning of the instrument's returning to its sphere of influence.

REFERENCES:

1. Yaremko B. I. Sopilkova muzyka hutsuliv [Hutsul pipe music] : monohrafiia. Lviv: Spolom, 2014. P. 10.

Савченко Ганна Сергіївна

кандидатка мистецтвознавства, доцентка, професорка
кафедри, в. о. завідувачка кафедри композиції та
інструментування Харківського національного університету
мистецтв імені І. П. Котляревського (Харків, Україна)
e-mail Ianna2@ukr.net
ORCID ID: 0000-0002-9845-0450

ПРОЄКТ “МУЗИКА МОЛОДИХ ХАРКІВСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ У ЛЬВОВІ”: ШЛЯХ У МАЙБУТНЄ

Ключові слова: концерт, проєкт, харківська компози-
торська школа, композитор, виконавець.

Усвідомлення того, що ми переживаємо наймасштабніший геополітичний розлом у Європі з часів Другої світової війни і що в ситуації страшного зсуву тектонічних плит ми мусимо за щось ухопитися, міцно триматись і діяти разом усупереч обставинам, приходить значно пізніше від початку катастрофи. Це – дещо відсторонений погляд, намагання взяти під контроль, якщо не подолати, ситуацію, і жити далі. А спочатку – суцільний жах людини, яка потрапила у вирій, зупинити який вона не в силах, відчуваючи себе крихітною і ламкою. Думаю, із 24 лютого 2022 року багато хто пережив подібні відчуття.

Концерт із творів молодих харківських композиторів, який відбувся 9 листопада 2022 року у Львівській органній залі, – подія, яка, сподіваюсь, додасть нам, викладачам і студентам кафедри композиції та інструментування ХНУМ імені І. П. Котляревського, сил жити, творити, працювати.

Ідея концерту зародилась і була виплекана у творчій співдружності викладача кафедри загального та спеціалізованого фортепіано, аспірантки Поліни Кордовської й аспіранта університету, а на сьогодні також і викладача кафедри композиції та інструментування Володимира Богатирьова. Ідея зародилась навесні (час критичного погляду на ситуацію, коли був подоланий первісний параліч думки і дії та з'явилося прагнення робити те, що ти умієш, – тримати свій фронт), довго обговорювалась, у тому числі і з автором цих рядків. Поліна перебувала у Львові, Володимир – у Харкові, я – під Полтавою. Було вирішено зібрати камерно-інструментальні твори викладачів нашої кафедри і наших студентів, які мала передати виконавцям пані Поліна. Соціальними мережами розіслано заклик до співпраці виконавцям. Зібрано ноти. Частина творів виконавці, як кажуть, розібрали (ми домовились, що жодних примусів до них не застосуємо – музиканти обирають тільки ті твори, які їм до вподоби). І ... І все. Наприкінці весни реалізація ідеї загальмувалась через суто буденні справи – сесію і закінчення навчального року.

Восени Поліна і Володимир повернулися до втілення свого проєкту. Почали майже з нуля: довгих перемовин із виконавцями (знайдені весною музиканти переважно роз'їхались), пошуку локації для проведення (академія музики? філармонія? музична десятирічка? органна зала?), вибудовування програми, організації звукозапису, репетицій тощо.

Наполегливість шановних молодих колег, їхня віра в те, що все буде реалізовано, вражали. І вони вкотре довели багато разів перевірену життям давню мудрість: шлях пройде той, хто йде.

Концерт відбувався із успіхом, із натхненням. Усього було виконано 11 творів: студентів І. Левади, Д. Лазарєва, А. Руденко, Є. Волошиної, І. Савченка, О. Швиркунова і М. Сиротюка, аспі-

рантки Х. Юрко і молодих викладачів К. Палачової, В. Богатирьова і Д. Малого. Програма містила твори для інструментів соло (кларнета, фортепіано) та інструментальні ансамблі (дуети і тріо). Виконавці – музиканти зі Львова, Києва, Чернівців, Харкова.

Концерт став значною подією в житті нашої кафедри й університету, накресливши стежечку надії в майбутнє. Поясню, чому це не просто високі слова. Концерти, у яких звучать твори композиторів, написані тут і зараз, украй важливо проводити. Студентам, та й композиторам із досвідом, треба чути свою музику в живому виконанні, співпрацювати із виконавцями (це неоціненний професійний досвід, який сприяє зростанню композиторської майстерності). За час карантинних обмежень і вісім місяців війни наші студенти не могли в повному обсязі долучитися до концертної практики. Концерт у Львові дав надію на її повернення. По-друге, він став вагомим словом харківської композиторської школи і, як виявилось, словом, яке викликало справжній інтерес у слухачів і фахівців. Твори харківських композиторів різних поколінь хочуть чути, і, на моє переконання, не тільки у Львові. Нам є чим пишатись, є що презентувати. І, нарешті, такі концерти виконують важливу соціальну місію в часи криз і катастроф: це те, за що можна триматись у страшному вирі, в який ми потрапили. Триматись, тримати свій фронт, жити і творити.

Hanna Savchenko

*Ph.D, Associate Professor, Professor, Acting Head
at the Department of Composition and Instrumentation,
I. P. Kotlyarevsky Kharkiv National University of Arts
e-mail lanna2@ukr.net
ORCID ID: 0000-0002-9845-0450*

PROJECT “MUSIC OF YOUNG KHARKIV COMPOSERS IN LVIV”: THE WAY TO THE FUTURE

Key words: *concert, project, Kharkiv composition school, composer, performer.*

We come to understand that we have been living through the largest geopolitical crisis in Europe since World War II and that in this situation of drastic shift of tectonic plates we must grasp something, hold onto it firmly and operate together after the catastrophe itself happens. This is a somewhat distanced view, an attempt to take control, if not to overcome, over a situation and to keep on living. But first comes absolute terror of a man who has been caught in a swirl which he is unable to stop as he feels fragile and infinitesimal. I think it is safe to say many people have felt this way since 24th of February.

The concert, featuring the works of young Kharkiv composers, took place on 9th of November 2022; it is an event that will give us, students and teachers of the department of composition and instrumentation of Kharkiv I.P.Kotlyarevsky National University of Arts the strength to live, create and work.

The idea of the concert was born and nurtured in creative duo of Polina Kordovska, a lecturer of general piano department, Ph. D. student, and Volodymyr Bohatyrov, a Ph. D. student who is nowadays also a lecturer of the department of composition and instrumentation. This idea was born in the spring (a time of critical examination of a situation when the initial paralysis was shaken off and we understood what our desire was, to do what we could, to hold our own frontline), and it was thoroughly discussed with the author of these lines. Polina was in Lviv, Volodymyr was in Kharkiv while I was near Poltava. We decided to gather chamber works of students and teachers of our department, which were then to be given to the performers by Polina. The call for the performers was distributed via social media. We gathered the scores. Some of the performers began the work on their pieces (as we had agreed that they would play only the works they wanted to, without any kind of obligations). And... that was it. In the end of the spring the realization of the idea came to halt due to such mundane things as exam session and ending of the academic year.

Polina and Volodymyr got back to their work on the project in the autumn. They had to start from the beginning: to have long discussions with the performers (since most of those who had initially agreed

were unavailable), to find a location (would it be Lviv National Musical Academy? Philharmonic hall? Special music school? Organ hall?), to structure the programme, to organize rehearsals and recording etc.

My young colleagues amazed me with their persistency and faith that everything would be done. And they proved wise words: *viam supervadet vadens*.

The concert was successful and inspiring. There were eleven works played: by students I. Levada, D. Lazarev, A. Rudenko, E. Voloshyna, I. Savchenko, O. Shvyrkunov, M. Syrotuk, by Ph. D. student Kh. Yurko and by young teachers of the department, K. Palachova, V. Bohatyrov and D. Malyi. The concert included works for piano solo and clarinet solo as well as chamber ensembles (duets and trios). The performers were from Lviv, Kyiv, Chernivtsi and Kharkiv.

This concert became a significant event for our Department and whole University, providing us with a glimpse of hope for the future. I shall explain why these are not just empty words. The concerts which include the works recently written by young composers are very tricky to organize. Both young composers and more experienced ones need to hear their music in live performance, to interact with the performers (as this is invaluable professional experience contributing to compositional mastery). In the times of quarantine restrictions and in eight months of full-scale war our students were not able to join concert activity. This concert in Lviv gave us hope for its upcoming return. Secondly, it became a weighty word of Kharkiv composition school and this word caused significant interest of listeners and specialists. People want to hear the works by Kharkiv composers of different generations, and not only in Lviv. We have what to be proud of, we have what to present. And, finally, concerts like these perform social functions in the times of crises and catastrophes: this is something we can hold onto in this horrible storm we are in now. It gives us ability to keep on going, to hold our frontline, to live and to create.

ГОЛОС

Рощенко Олена Георгіївна

докторка мистецтвознавства, професорка кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (Харків, Україна)

e-mail: elena.roshenko@gmail.com

ORCID 0000-0002-6048-6335

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ МУЗИКОЗНАВСТВО – НАУКА ПРО МАЙБУТНЄ

Коли настане день, закінчиться війна...

С. Вакарчук. Обійми

Ключові слова: *українське історичне музикознавство, наука про майбутнє, перехідна доба, трагічний ренесанс, методи прогнозування, гіпотетичний метод.*

“Коли настане день, закінчиться війна...” – ці рядки з відомої пісні перетворилися на гасло сучасної української культури.

Погляд у майбутнє, актуалізований в українському історичному музикознавстві кінця першої чверті ХХІ століття, коли небачені потрясіння, що випали на долю нашої країни, сколихнули весь світ, не може не мати ознак пророцтва. Погляд у майбутнє, пов’язаний із трепетним очікуванням миру, надією і вірою у перемогу Світла, стикається сьогодні із мрією, пошуком вищих символічних просвітницьких сенсів у сновидіннях “колективного несвідомого”, проявах закону “бумеранга”, рятівних явищах Божої волі, що відбуваються нині на сцені “театру воєнних подій”.

Але не тільки Божественне Одкровення й апокаліптичні видіння про перемогу Світла над темрявою, що відбудеться після нечуваних випробувань, постає сьогодні джерелом розробки концепції майбутнього українського історичного музикознавства. Її кристалізація є немислимою без урахування щоденних новин з фронту – про досконале володіння основами воєнного мистецтва, силу духу, звияжну волю до перемоги,